

Jo mere man ved, jo sværere er det

2.x på Helsingør Gymnasium har arbejdet i flere uger med aktiv dødshjælp.

Af
Otto Rühl
Lektor & borgerjournalist

Foto:
Lars Johannessen
fotolars@hdnet.dk

HELSINGØR: I starten af februar kunne Helsingør Dagblad berette, at den radikale ungdomspolitik Adam Nikolaj Margaard under skolevalget havde haft aktiv dødshjælp som en af sine mærkesager.

"Det handler om, at vi har ret til vores eget liv. Staten skal ikke eje vores liv eller død," sagde han til Dagbladet - og det var kun en af overskrifterne om emnet i de forløbne uger.

Forfatteren Jane Aamunds død et par dage før havde genoplivet debatten, fordi hun har været fortaler for aktiv dødshjælp - men så fik en naturlig død - og samtidig fik lægen Svend Lings i Landsretten skærpet sin straf for at have rådgivet om aktiv dødshjælp.

Debatten kom, netop som 2.x på Helsingør Gymnasium havde et flerfagligt forløb med engelsk og religion om aktiv dødshjælp, og tre af eleverne fra projektet vil gerne bidrage med nogle flere nuancer til debatten.

Svære dilemmaer

Emmelie Demuth Nielsen fortæller, at man i engelsk har læst Bryan Clarks drama fra 1978: "Whose life is it anyway" om billedkunstneren Ken Harrison, der har været offer for en trafikulykke. Den resulterede i, at han er blevet lam fra halsen og nedefter og ikke har noget håb om bedring.

- Vi har også set filmen fra 1981 og her fået fornemmelsen af Kens situation: Han har levet hele sit liv gennem sine hænder - derfor synes han nu ikke, livet er værd at leve - han kan ikke gøre det, han gerne ville, forklarer hun.

I religion har klassen arbejdet med en tekst af Tove Videbæk, der er tidligere folketingsmedlem for Kristen-demokraterne og meget aktiv i bevægelsen for at skaffe hospicer i Danmark, fortæller Emilie Schjønning Jørgensen.

Tove Videbæk taler både

Emmelie Demuth Nielsen mener, at det er kompliceret at tage stilling til emnet.

om, at det er et problem at bryde buddet om ikke at slå ihjel, men samtidig understreger hun, at kristendommen lægger vægt på næstekærlighed - og dér giver hospicer jo bedre levevilkår til alvorligt syge, siger Emilie.

Hjælp til at leve

Emilie føler, at det efter læsningen af teksterne i religion er blevet lidt mere kompliceret at tage stilling i debatten. I dramaet er det en lam - men hvad med kræftsyge - hvad med andre lidelser?

Natasja Hornbæk Christiansen supplerer:

- Ja, og hvad med unge med psykiske lidelser, der siger, at de gerne vil dø? Skal

man bare dér sige, at det må de selv bestemme - skulle man ikke snarere prøve at hjælpe dem?

- Psykologer og terapi kan jo måske hjælpe dem. I hvert fald er man nødt til at sætte en grænse. Alle kan jo have gode og dårlige perioder - man skal passe på med ikke straks at sige stop, nu gider jeg ikke leve mere.

Må ikke være for nemt

De tre piger kommer også ind på, at patienter med en livstruende sygdom som ALS måske vil ønske at dø, fordi de tænker på, hvordan de vil blive husket - som det levende menneske, man har været - eller som den dø-

ende patient, der intet selv kan?

Men pigerne er enige om, at der altid skal en lægelig vurdering med, og Natasja vender tilbage til det vigtige i at skelne mellem fysiske sygdomme og psykiske lidelser. Hvis man siger ja til aktiv dødshjælp, så bliver det hurtigt for nemt at dø - og hvad så, hvis man et år efter ville have haft det langt bedre på grund af hjælp?

Alternativ til selvmord

Emilie Schjønning bringer nu et nyt aspekt ind i debatten.

- Hvis man virkelig ønsker at dø, ville aktiv dødshjælp være et rigtig godt alternativ

Emilie Schjønning Jørgensen.

Natasja Hornbæk Christiansen.

” Alle kan jo have gode og dårlige perioder - man skal passe på med ikke straks at sige stop, nu gider jeg ikke leve mere

NATASJA HORNBÆK
CHRISTIANSSEN

bliver kroppen som et fængsel for en - som for Ken i dramaet "Whose life is it anyway".

Også her ser Emilie Schjønning aktiv dødshjælp som et bedre alternativ til selvmord, hvor familie og venner står tilbage med spørgsmålet "Hvad kunne vi have gjort?".

- Det spørgsmål er der jo ingen, der stiller, hvis et menneske ønsker dødshjælp på grund af en fysisk sygdom, siger hun.

Alle tre er enige om, at projektet faktisk har gjort dem mere usikre på spørgsmålet. Jo mere man ved, jo sværere er det, siger de nærmest i kor - og nej, der er ikke noget svar. Det afhænger jo i den grad af ens egne holdninger.

Hvem skal slå ihjel?

I et andet projekt skulle klassen i forvejen over i Sthens Kirke og diskutere kristendom og folkekirke med præsten Christian Gottlieb. Og efter en del debat om naturvidenskab og religion - klassen har bioteknologi som studieretning - kommer man selvfølgelig også ind på hele spørgsmålet om aktiv dødshjælp.

Christian Gottlieb er i nogen grad enig med Tove Videbæk med hensyn til, at hjælpen til medmennesker - ens næste - må være i centrum. Men Christian Gottlieb bringer også et nyt aspekt ind i debatten: Hvem skal slå ihjel?

Hvis man siger ja til aktiv dødshjælp, så må man jo være klar til at pege på dem, der så skal udføre den. Er det lægerne? Lægeløftet giver dem jo nogle helt andre opgaver - nemlig at hjælpe syge, forklarer han.

Dødshjælp til børn

Med Christian Gottlieb går debatten nu videre omkring tilgivelse. Kan virkelig alt tilgives?

Debatten om aktiv dødshjælp vil uden tvivl køre videre i 2.x - også efter at det flerfaglige projekt nu er slut.

I flere lande har det lige vakt opsigt, at der nu i Belgien - hvor aktiv dødshjælp er tilladt - er givet aktiv dødshjælp til foreløbig tre børn på 9, 11 og 17 år. Det minder mange om forholdene under nazismen, hvor man under det misvisende navn "eutanasi" også slog tusindvis af børn ihjel. Som vist i filmen "Nebel in August", som nu også findes med danske undertekster.

Vil du være borgerjournalist på Helsingør Dagblad?
Så skriv til borgerredaktør Pernille Hermann
p.hermann@hdnet.dk